

NĚKTERÉ PŘÍPADY AUTOMUTILACE A PORANĚNÍ ZEVNÍHO GENITÁLU U MUŽŮ

Věra Burdová, Bc. Kateřina Čadilová, MUDr. Libor Zámečník, FEBU

Urologická klinika VFN a 1. LF UK, Praha

Autoři v článku referují o stále častějších případech vědomého sebepoškozování mužského zevního genitálu, jehož příčinou je aplikace cizorodých látek do jeho podkoží z kosmetických důvodů (ke zvětšení objemu). Ve většině případů pacienti přicházejí z důvodů obav a studu až s komplikacemi různého stupně.

Klíčová slova: automutilace, parafín, cirkumcize.

Urolog. pro Praxi 2008; 9(4): 195–196

Úvod

V rámci urologických pracovišť se můžeme setkat s mužskými pacienty, kteří si z různých důvodů vědomě poraní zevní genitál. Ať už je to tzv. automutilace (sebeпоškozování) při psychotické poruše (deprese, schizofrenie), pak může mít sebeпоškození symbolický charakter, nebo se může poškození genitálu vyskytnout jako „vedlejší produkt“ neobvyklých sexuálních praktik. V neposlední řadě se může objevit u osob v zátěžových situacích (např. trestní stíhání, pobyt ve vězení, nedobrovolná hospitalizace) a může mít jen účelový charakter. V poslední době se však rozšířilo „sebeпоškozování“ formou aplikace cizorodých látek do podkoží penisu z důvodů zvětšení jeho objemu. Neodborná aplikace však vede ke komplikacím, které mohou vyústit až v život ohrožující stavy: retenci moči, febrilní stav, uroinfekci (urosepsi), gangrénu penisu a šourku.

Ošetřovatelská péče

S těmito komplikacemi jsou pacienti nezdědka hospitalizováni na jednotce intenzivní péče – před event. operačním výkonem a také po něm. Ošetřovatelská péče spočívá zprvu v taktním a psychologickém přístupu – pacient přichází s prodloužením z důvodu studu a obav. Je potřeba pacienta uklidnit, profesionálně komunikovat, nekomentovat mechanismus poranění, a ač se jedná o případy, které jsou výjimečné a někdy i úsměvné, i nadále zůstává zásadou dodržování lékařského tajemství.

Obrázek 1. Otok penisu po aplikaci parafínu

Typy poškození při sebeпоškozování

1. zavádění cizích těles do uretry:
  - muži (drát, bužírka, slepýš),
  - ženy (svíčka, teploměr, drát, tužka),
2. aplikace cizích těles na povrch penisu:
  - konstriční kroužky (ložisko, klíč, prsten),
3. aplikace tekutin, mastí, pevných částic – pod kůží penisu z důvodů zvýšení sexuálního prožitku,
4. „zip injury“ – zachycení kůže penisu (nejčastěji předkožky) do mechanismu zipu kalhot.

Komplikace

Projevy urologických komplikací mohou být akutní nebo chronické (1). První se objevují ihned nebo brzy po poškození (jde o otok, bolest v průběhu močové trubice – zejména na hrázi a krvácení z močové trubice nebo krev v moči). Nemocní subjektivně popisují pálení při močení a objektivně je zjištěn zánětlivý nálezní při vyšetření močového sedimentu (jde o projevy uretritidy či uretro-cystitidy). Léčba v akutní fázi představuje odstranění příčiny, většinou cizího tělesa, léčbu infekce a tlášení bolesti. K chronickým projevům urologických komplikací patří intermitentní pyurie, cystalgie a hematurie. Časté jsou chronické a jinak nevysvětlitelné subfebrilie, které jsou, chybí-li anamnéza, často neobjasněny. Důvodem k zapírání je většinou nepřekonatelný stud. Někdy se může stát, že nemocný opravdu zapomene, nebo ani neví, že k něčemu došlo. Může

jít o jednání pod vlivem alkoholu nebo o psychicky nemocnou osobu.

Operační řešení

Řešení urologických komplikací může být jednoduché, když se podaří uvolnit vyjmout či sejmut bez operačního výkonu, nebo jej nemocný vymocí sám. Většinou je ale třeba provést operační výkon. V dnešní době se např. většina cizích předmětů zavedených do uretry extrahuje pomocí endoskopických a minimálně invazivních výkonů (2).

Aplikace cizorodých látek do podkoží penisu

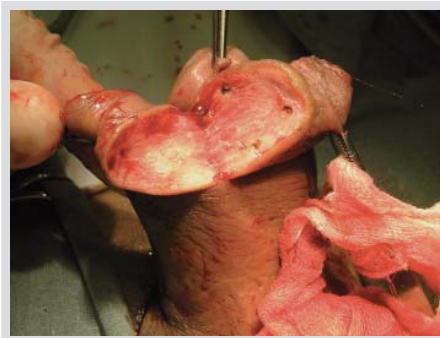
Zvláště v poslední době se častěji objevují případy, kdy si muži neodborně aplikují (nebo nechávají aplikovat) ke zvětšení objemu penisu cizorodé látky do jeho podkoží. U některých národů (např. z Asiatů Thajci) jde o téměř oficiální doporučení. Jedná se většinou o tekutý parafín, silikon, různé masti apod. V našem sdělení – kazuistikách – ponecháváme stranou aplikaci pevných těles (korálky, kamínky, silikonová zrna) do podkoží. Ta bývají aplikována do podkoží za účelem zvýšení sexuálních prožitků.

Kazuistiky

Autoaplikace parafínu

Ambulanci kliniky vyhledal pacient (35 let), který si tři týdny před návštěvou aplikoval několika vpichy tekutý parafín pod kůži celého penisu za účelem jeho zvětšení. Jak parafín, tak sterilní stříkačku a jehlu koupil volně v lékárně. Přišel pro obtížnou mikci, otok a lividní zbarvení předkožky, bolesti a teplotu 38,5 °C (obrázek 1). Byl hospitalizován, aplikováno širokospektré antibiotikum, vzhledem k obtížné mikci založena punkční epicystostomie. Ani přes tuto terapii nedošlo k výraznějšímu zlepšení, proto bylo rozhodnuto o provedení cirkumcize. Pooperační nálezní ukazuje obrázek 2. Po zákroku bylo hojení klidné a pacient začal močit spontánně. Parafín nebylo

Obrázek 2. Operační řešení v místě aplikace parafínu

možno odstranit, po několika měsících došlo k pozvolné lokalizaci parafínu do oblasti šourku, odkud je plánováno odstranění.

Autoaplikace masti framykoin

Další pacient (25 let) si 4 roky před návštěvou kliniky sám aplikoval rozehrátou mast framykoin pod kůži penisu, také za účelem zvětšení jeho objemu. K zamýšlenému zvětšení objemu však nedošlo, mast se v místě vpichu nevstřebala a vzniklo zatvrdlé a bolestivé ložisko. Pro postupné zvětšování bolestivosti v tomto místě vyhledal ambulanci a žádal vyjmutí nevzhledného granulomu v místě aplikace framykoinu (obrázek 3).

Byla u něj provedena operační exstirpace granulomu (na žádost pacienta s odstraněním cizího tělesa zevnitř) s uspokojivým kosmetickým efektem (obrázek 4). Pooperační hojení i u tohoto pacienta bylo nekomplikované. Bolesti v místě aplikace však zcela neustaly.

Obrázek 3. Granulom v místě aplikace masti framykoin

Závěr

Autoři chtěli poukázat na nový trend – automutilace zevního genitálu u mužů v rámci jeho kosmetické autokorekce (snaha o zvětšení objemu penisu). Většinou se jedná o neodbornou aplikaci cizorodých materiálů do podkoží, která může vést ke komplikacím a stavům až ohrožujícím život. Těm je třeba věnovat maximální pozornost a v rámci zdravotnické

Obrázek 4. Operační odstranění granulomu po aplikaci framykoinu

osvěty se snažit o minimalizaci těchto „kosmetických experimentů“.

Věra Burdová

Urologická klinika VFN a 1. LF UK
Jednotka intenzivní péče
Ke Karlovu 6, 128 08 Praha 2
e-mail: vera.burdova@email.cz

Literatura

1. Mucha Z, Rajmon P, Vidlář A. Kuriózní urologické komplikace sexuálně motivovaného chování – část 1. Urolog. pro Praxi 2003; 4(3): 122–127.

2. Mucha Z, Rajmon P, Vidlář A. Kuriózní urologické komplikace sexuálně motivovaného chování – část 2. Urolog. pro Praxi 2003; 4(4): 171–174.